

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobkyně: **J. J.**, zast. JUDr. Petrem Rydvanem, advokátem v Liberci, Kostelní 10/5, proti žalovanému: **Celní ředitelství v Ústí nad Labem**, Elišky Krásnohorské 2378/24, Ústí nad Labem, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 17. února 2005, č. j. 59 Ca 65/2004 – 32,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 20. 4. 2004 č. j. 2954/04-21 zamítl žalovaný odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Celního úřadu Liberec o jiném správním deliktu ze dne 1. 3. 2004, č. j. E 404-04/04- 1063-01/SD009-R, kterým jí byla uložena sankce propadnutí zboží. Žalovaný při přezkoumání prvostupňového rozhodnutí postupoval dle § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný došel k závěru, že se s výkladem ustanovení § 133 odst. 1 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, učiněným Celním úřadem Liberec, zcela ztotožňuje. Vzhledem ke skutečnosti, že prodejní stánek, ve kterém stěžovatelka zboží nabízela k prodeji, se nachází v areálu tržiště, které lze označit za tržiště ve smyslu legální definice § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních, kde je prodej tabákových výrobků a lihovin zakázán, není podstatné, zda bylo na tento stánek vydáno kolaudační rozhodnutí dle zákona

č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Ze spisového materiálu žalovaného vyplynulo, že provozovna stěžovatelky (prodejní stánek č. 18 na p. p. č. 72/1 katastrálního území S. - tržnice S.) je umístěna v prostoru obce S. a charakteristika tohoto prostoru plně odpovídá definici tržiště dle § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních. S námitkou stěžovatelky v odvolání o tom, že prodejní stánek nelze považovat za tržnici ani tržiště, ale o zděnou prodejnu určenou k prodeji potravin a nápojů, žalovaný uvedl, že ani celní úřad v napadeném rozhodnutí neoznačil stánek za tržnici nebo tržiště, ale pouze uvedl, že se na tržišti nachází.

Proti rozhodnutí žalovaného podala stěžovatelka dne 29. 4. 2004 žalobu, která byla napadeným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, zamítnuta jako nedůvodná. Při svém rozhodování se krajský soud opřel o stěžovatelkou nezpochybnovanou skutečnost, že její provozovna byla umístěna na tržišti. Stěžovatelka v žalobě namítala, že zboží nenabízela na tržišti, ale ve stavbě určené kolaudačním rozhodnutím k prodeji balených nápojů, v čemž nespátroval krajský soud námitku, že by její provozovna nebyla součástí tržiště. Stěžovatelka nesouhlasila se tím, že ve stavbě, která je umístěna na tržišti, ale byla kolaudována jako provozovna k prodeji balených nápojů, nelze dle citovaného ustanovení prodávat lihoviny. Takto svou námitku jasně formulovala již při správním řízení a v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Krajský soud dále konstatoval, že správní rozhodnutí vydaná v obou stupních řízení jsou řádně odůvodněna, správní orgány zcela srozumitelně vyjádřily, z jakých důvodů dospěly k popsanému výkladu § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, žalobkyně měla možnost se proti všem závěrům kvalifikovaně bránit. Stěžovatelka se dle názoru krajského soudu i v žalobě omezila pouze na již konstatovaný rozpor možnosti prodeje v provozovně, která je umístěna na tržišti, nezpochybovala závěr žalovaného, že prostor, na kterém se její provozovna nachází, není tržištěm ve smyslu zákona o spotřebních daních. Krajský soud se proto mohl zaměřit pouze na výklad ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. Zákon v § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních taxativně vymezuje místa, kde je prodej lihovin a tabákových výrobků zakázán. *Prodej lihovin a tabákových výrobků je zakázán na tržištích, tržnicích a mimo provozovny, určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím.* Z toho vyplývá, že prodej tohoto zboží není možný na žádném z uvedených míst, na každém jednotlivém vyjmenovaném místě je zakázán. Pokud stěžovatelka upozorňovala na skutečnost, že její provozovna je sice umístěna na tržišti, ale jedná se o provozovnu určenou k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím, pak krajský soud uzavřel, že zákon o spotřebních daních v § 133 odst. 1 neřeší situaci, kdy uvedená provozovna je umístěna na tržišti. Krajský soud měl zato, že smyslem shora uvedené úpravy je zákaz prodeje lihovin a tabákových výrobků v celém prostoru tržiště, v jakémkoliv prodejním zařízení zde umístěném, bez ohledu na jeho charakter. Pro úplnost krajský soud uvedl, že neopomenul důkazy předložené zástupcem žalobkyně v den rozhodnutí, tj. stanovisko veřejného ochránce práv a informaci Ministerstva průmyslu a obchodu, ovšem tyto dokumenty se nezabývaly otázkou výkladu § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních ve vztahu ke zkolaudované provozovně na tržišti, nýbrž řešily otázku vymezení pojmu tržnice, případně, zda prostor u hraničního přechodu S. byl tržištěm či nikoli, což nebylo předmětem soudního přezkumu vymezeného stěžovatelkou. Stěžovatelka je krajskému soudu předložila již po lhůtě stanovené pro rozšíření žalobních bodů, soud tedy nemohl ani z jejich zmíněného obsahu dovodit rozšíření žaloby na skutečnost, že provozovna žalobkyně není umístěna na tržišti.

Včas podanou kasační stížností uvádí stěžovatelka, že uplatňuje kasační důvody ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen

„s. ř. s.“). Prohlašuje, že v žalobě namítala, že alkohol nenabízela ani na tržnici ani na tržišti, ale ve stavbě určené kolaudačními rozhodnutími k prodeji balených nápojů. V odůvodnění napadeného rozsudku se uvádí, že při výkladu § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních použil krajský soud metodu logického výkladu. Zákon taxativně vymezuje místa, kde je prodej lihovin zakázán (prodej lihovin je zakázán na tržištích, v tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím); *a contrario* tedy platí, že lihovinu lze prodávat mimo tržiště, mimo tržnice a v provozovnách určených k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím. Zákon stanoví pouze zákaz, ze kterého lze odvodit, kde je možné lihoviny prodávat. Třetí možnost, a to prodej lihovin ve zkolaudované provozovně na tržišti, není možná a z toho důvodu souhlasí soud se závěry správních orgánů. Stěžovatelka má však zato, že uvedené úvahy logice odporují. V ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních je jednoznačně stanoveno, že zákaz prodeje alkoholických a tabákových výrobků je zakázán 1/na tržištích, 2/ v tržnicích, 3/ mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního předpisu (stavební zákon). Z logiky věci a z gramatického výkladu lze dovodit, že prodej lihovin a tabákových výrobků je povolen v tzv. kamenném obchodě, který je zkolaudován pro jejich prodej. V opačném případě by byli omezeni ti, kteří mají oprávnění k prodeji tohoto zboží v prodejně (provozovně) na základě kolaudačního rozhodnutí příslušného stavebního úřadu, který je k tomu určen a který ve správním řízení rozhodnutí vydal. Kromě toho prostor zkolaudované prodejny vytváří svůj vlastní prostor, který je obestavěn bez volného přístupu a který je nutno z provozu tržiště nebo tržnice jednoznačně vyloučit. Tento názor je shodný s názorem JUDr. Otakara Motejla, Veřejného ochránce práv, uvedený ve „Zprávě o šetření ze dne 25. 10. 2004, sp. zn. 1220/2004/VOP/PS. Obdobně se vyjádřilo i Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR ze dne 16. 2. 2004, č. j. 59527/03/4400. Nad rámec uvedených skutečností stěžovatelka namítá, že není pravdou, že teprve při jednání krajského soudu přednesla žalobní bod směřující k posouzení otázky, zda prodejní prostor u hraničního přechodu S. – M. naplňuje znaky tržiště ve smyslu § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních. V žalobě je jasně uvedeno, že v ní namítala, že alkohol k prodeji nenabízela ani na tržnici ani na tržišti.

Stěžovatelka proto navrhuje, aby rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, byl zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl sdělení, že na základě návrhu veřejného ochránce práv v závěrečném stanovisku č. j. 1220/2004/VOP/PJ ze dne 20. 1. 2005, aby bez ohledu na probíhající soudní řízení bylo v předmětné věci zahájeno řízení o přezkoumání všech rozhodnutí, která byla vydána v souvislosti s nezákonně provedenou kontrolou dodržování zákazu prodeje tabákových výrobků a lihovin v lokalitě hraničního přechodu S. – M., předložilo spisový materiál k přezkoumání Generálnímu ředitelství cel. Po skončení přezkumného řízení žalovaný bez prodlení předloží požadovaný spis k projednání kasační stížnosti. Generální ředitelství cel je o podání kasační stížnosti informováno. Na základě této skutečnosti žalovaný k výzvě soudu správní spis ke kasační stížnosti nepředkládá a navrhuje, aby řízení bylo ve smyslu ustanovení § 48 odst. 2 s. ř. s. přerušeno. O prokazatelném podání zákonného podnětu k přezkoumání žalovaného rozhodnutí byl soud informován dopisy žalovaného se žádostí o vrácení spisu pro potřeby přezkumného řízení.

K obsahu kasační stížnosti žalovaný uvádí, že žalobkyně stále uplatňuje svůj názor o povoleném prodeji lihovin a tabákových výrobků ve zkolaudované provozovně, aniž by napadala hodnocení prostoru v lokalitě hraničního přechodu S. —M., ve kterém se její provozovna nachází, jako tržnice či tržiště, jak to učinily kontrolní orgány. Za takové

napadení v síle žalobního důvodu podle názoru žalovaného nelze považovat námitku, uvedenou v žalobě tak, že alkohol k prodeji žalobkyně nenabízela ani na tržišti ani na tržnici, ale v provozovně určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvl. předpisu. Žalovaný odkazuje na své vyjádření k žalobě.

Příložený správní spis obsahuje Protokol o zjištěném jiném správním deliktu ze dne 30. 1. 2004, v němž je zachyceno jednání stěžovatelky, popis skutku, jeho kvalifikace, hodnocení, připojeno vyjádření stěžovatelky v tom smyslu, že prodejní stánek byl postaven a zkolaudován v roce 1998, vlastníkem jsou 4 osoby, z nichž 3 mají živnostenský list. O platnosti zákona o spotřebních daních stěžovatelka věděla, informovala se na ČOI a na ŽÚ, zda se zákaz prodeje lihovin a tabáku vztahuje i na stěžovatelku, s výsledkem negativním.

Rozhodnutí o zajištění zboží ze dne 15. 1. 2004, č. j. 191-1/04-1063-08, s rozepsaným zbožím na skladě a v obchodě, téhož dne převzala stěžovatelka proti svému podpisu.

Spis obsahuje rozhodnutí Městského úřadu ve Frýdlantě, odboru výstavby a životního prostředí, č. j. 4071/98/OVŽP-0367, ze dne 30. 9. 1998, jímž bylo povoleno prozatímní užívání přízemí prodejního stánku č. 18 na p. p. č. 72/1 k. ú. S. – tržnice S. ke zkušebnímu provozu – prodej balených potravin, balených nápojů, ovoce a zeleniny.

Kolaudačním rozhodnutím ze dne 22. 3. 2000, č. j. 664/2000/OVŽP-0077 týž správní orgán povolil užívání stavby „Prodejního stánku č. 18 na p. p. č. 72/1 v k. ú. S. - tržnice S.“ pro prodej balených potravin, balených nápojů, ovoce a zeleniny, které byla dle geometrického plánu pro zaměření stavby č. 50-8/1998 ze dne 9. 2. 1998 přidělena stavební parcela číslo 183 (prodejna), k. ú. S. Podmínky pro užívání této stavby stanovily, že stavba nesmí být užívána k jinému účelu, než je uvedeno v tomto kolaudačním rozhodnutí, musí být dodržovány podmínky technické zprávy požární ochrany, musí být dodržován tržní řád tržnice S., k vytápění objektu nesmí být použito topidel na tuhá paliva, obaly ze zboží a odpadní papír bude uskladňován v uzavřeném skladu obalů u stánku č. 16-17 v S. dle povolení ze dne 9. 3. 2000. Po ukončení povolení užívání skladu na odpadní papír u obj. č. 16-17 bude vlastník stánku č. 18 povinen nakládat s obaly ze zboží dle zákona o odpadech; ve stánku nesmí být provozována restaurační činnost.

Nájemní smlouvou ze dne 22. 12. 2003 si stěžovatelka společně se dvěma dalšími prodejci pronajala od Obce Horní Řasnice pozemkovou parcelu číslo 72/1 o výměře 12.134 m² (ostatní plocha) k účelu umístění prodejního stánku, manipulačního prostoru, prostoru pro zákazníky a prostoru skládky použitých obalů. Smlouva je uzavřena na dobu určitou jednoho roku do 31. 12. 2004 s možností jejího prodloužení.

Živnostenský list na jméno stěžovatelky byl vystaven Městským úřadem ve Frýdlantě, Obecním živnostenským úřadem dne 4. 2. 1998, č. j. 02/1685/98/F/ZJ, a to s předmětem podnikání Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej /mimo zboží vyhr. v příloze 1-3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Datem vzniku živnostenského oprávnění je 26. 1. 1998.

Smlouvou o sdružení ze dne 5. 8. 1998 mezi stěžovatelkou, H. K. a M. H. tito vytvořili dle § 829-841 občanského zákoníku sdružení k obchodní činnosti provozování stánkového prodeje „T. S.“.

Proti rozhodnutí o zajištění zboží č. j. 191-1/04-1063-08 ze dne 15. 1. 2004 podala stěžovatelka odvolání dne 19. 1. 2004, především z důvodu existence kolaudačního rozhodnutí vydaného na předmětnou prodejnu.

Správní spis obsahuje digitální fotodokumentaci prodejny s bližším označením: „S. 15. 1. 2004, stánek č. 14, prodejci H. K., J. J., M. H., 4 listy“, pořízené zvenčí i zevnitř objektu. Rovněž je přiložen situační plánek tržnice S., z něhož plyne, že kolaudovaný stánek č. 18 odpovídá stánku označeného na fotodokumentaci číslem 14.

Ústní jednání ve věci jiného správního deliktu – porušení ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, se konalo dne 26. 2. 2004 za účasti právního zástupce stěžovatelky, protokol je založen na č.l. 16 správního spisu.

Rozhodnutím Celního úřadu Liberec, Oddělení celně právní a vymáhací, ze dne 1. 3. 2004, č. j. E 404-04/04-1603-01/SD009-R, bylo vysloveno propadnutí celkem 511 lahví lihovin jako sankce za jiný správní delikt, jehož se stěžovatelka dopustila tím, že dne 15. 1. 2004 v rozporu s § 133 odst. 1 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, prodávala na tržišti, nacházejícím se vedle komunikace vedoucí z obce H. Ř. k celnímu přechodu S., a to na pozemkové parcele č. 72/1, katastrálního území obce S., ve stánku na části této pozemkové parcely, označené v situačním nákresu, který je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí, číslem 18, níže uvedené lihoviny. Z odůvodnění tohoto prvostupňového rozhodnutí plyne, že správní orgán prvního stupně interpretoval zákonné ustanovení § 133 zákona o spotřebních daních tak, že na tržištích a v tržnicích je prodej tabákových výrobků a lihovin zakázán bez ohledu na to, zda na provozovny, které se v nich nacházejí, bylo či nebylo vydáno kolaudační rozhodnutí. V provozovnách určených k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu není prodej tabákových výrobků a lihovin zakázán – tato část zákonného ustanovení se dle názoru správního orgánu týká pouze provozoven nacházejících se mimo tržiště a tržnice.

I proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala stěžovatelka odvolání s tímž zdůvodněním, tedy že na předmětnou prodejnu má stěžovatelka vydáno kolaudační rozhodnutí.

Odvoláním napadené rozhodnutí o zajištění zboží žalovaný zamítl dne 1. 3. 2004, č. j. 1494/2004-21, s tím, že setrval na nemožnosti umístění provozovny na tržnicích či tržištích a jako oporu k pojmu tržiště citoval § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních.

Odvoláním napadené rozhodnutí o propadnutí zboží žalovaný potvrdil dne 20. 4. 2004, č. j. 2954/04-21, při přezkumné činnosti vyšel z toho, že prodejní stánek se nachází v areálu tržiště, které lze označit za tržiště ve smyslu legální definice § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních, kde je prodej tabákových výrobků a lihovin zakázán. Není podstatné, zda bylo na tento stánek vydáno kolaudační rozhodnutí.

Proti posledně uvedenému rozhodnutí žalovaného (rozhodnutí o propadnutí věci) podala stěžovatelka dne 29. 4. 2004 žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, ve které namítala nezákonnost rozhodnutí žalovaného spočívající v chybném úsudku o kolaudované provozovně umístěné na tržnici.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě poukázal na úmysl zákonodárce, jímž bylo vyloučit prodej tabákových výrobků a lihovin na tržištích a tržnicích bez ohledu na druh provozovny, ve kterých takový prodej probíhá.

Součástí soudního spisu na č. 1. 23 je Metodická informace č. 3/2004 k zákonu o spotřebních daních, ze dne 16. 2. 2004, č. j. 59 527/03/4400, předložená žalobcem dne 17. 2. 2005, v níž na str. 8 je uveden příklad vztahující se na situaci, kdy tržnici není stavba, která je provozovnou určenou k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím, jestliže se v ní prodej uskutečňuje pouze v prodejních místech vymezených projektovou dokumentací a není v ní umožněno nad rámec uvedené projektové dokumentace sestavit další prodejní místa a nejsou v ní tato místa zřízena. V témže materiálu je na str. 9 uvedeno, že v případě, kdy je provozovna zkolaudována pro prodej zboží, avšak v kolaudačním rozhodnutí je vyjmenován jiný sortiment zboží než jsou tabákové výrobky a lihoviny (např. textilní zboží), jde pro účely zákona o spotřebních daních obecně o provozovnu určenou pro prodej zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím (bez ohledu na druh zboží či poskytované služby). Posouzení, k jakému účelu byla provozovna kolaudována (a v této souvislosti případný postih podnikatele za porušení stavebního zákona) je věcí stavebního úřadu, nikoli živnostenského úřadu či dalších kontrolních orgánů, uvedených v § 115 odst. 1 zákona o spotřebních daních.

V soudním spise je dále založeno Závěrečné stanovisko ve věci šetření zahájeného z vlastní iniciativy Veřejného ochránce práv ze dne 20. 1. 2005, sp. zn. 1220/2004/VOP/PJ, jež předložil žalobce dne 17. 2. 2005, v němž na str. 2 jsou uvedeny tyto teze: prostor v místě hraničního přechodu S. – M. není tržištěm ve smyslu § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních; celní orgány překročily právní rámec vymezený pro kontrolní činnost zákazu prodeje tabákových výrobků a lihovin dle § 132 a § 133 zákona o spotřebních daních.

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Soud mj. uvedl, že po prověření obsahu žalobních bodů ověřil, že žalobkyně v žalobě nezpochybňovala skutečnost, že její provozovna byla umístěna na tržišti. Žalobkyně namítala, že zboží nenabízela na tržišti, ale ve stavbě určené kolaudačním rozhodnutím k prodeji balených nápojů, v čemž nelze dle názoru soudu spatřovat námitku, že její provozovna nebyla součástí tržiště. Žalobkyně nesouhlasila se skutečností, že ve stavbě, která je umístěna na tržišti, ale byla kolaudována jako provozovna k prodeji balených nápojů, nelze dle citovaného ustanovení prodávat lihoviny. Takto svou námitku jasně formulovala již při správním řízení a v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Soud konstatuje, že správní rozhodnutí vydaná v obou stupních řízení jsou řádně odůvodněna, správní orgány zcela srozumitelně vyjádřily, z jakých důvodů dospěly k popsání výkladu § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, žalobkyně měla možnost se proti všem závěrům kvalifikovaně bránit. Žalobkyně se dle názoru soudu i v žalobě omezila pouze na již konstatovaný rozpor možnosti prodeje v provozovně, která je umístěna na tržišti, nezpochybňovala závěr žalovaného, že prostor, na kterém se její provozovna nachází, není tržištěm ve smyslu zákona o spotřebních daních. Soud se proto mohl zaměřit pouze na výklad § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. Zákon o spotřebních daních ve svém § 133 odst. 1 taxativně vymezuje místa, kde je prodej lihovin a tabákových výrobků zakázán. *Prodej lihovin a tabákových výrobků je zakázán na tržištích, tržnicích a mimo provozovny, určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím.* Z tohoto ustanovení vyplývá, že prodej tohoto zboží není možný na žádném z uvedených míst, na každém jednotlivém vyjmenovaném místě je zakázán. Pokud žalobkyně upozorňovala na skutečnost, že její provozovna je sice umístěna na tržišti, ale jedná se

o provozovnu určenou k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím, pak je nutno konstatovat, že zákon o spotřebních daních v ustanovení 133 odst. 1 neřeší situaci, kdy uvedená provozovna je umístěna na tržišti. Krajský soud proto dospěl k závěru, že smyslem úpravy § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních je zákaz prodeje lihovin a tabákových výrobků v celém prostoru tržiště, v jakémkoliv prodejním zařízení zde umístěném, bez ohledu na jeho charakter. Pro úplnost soud uvádí, že neopomenul důkazy předložené zástupcem žalobkyně v den rozhodnutí, tj. stanovisko Veřejného ochránce práv a informaci Ministerstva průmyslu a obchodu, ovšem tyto dokumenty se nezabývaly otázkou výkladu § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních ve vztahu ke zkolaudované provozovně na tržišti, nýbrž řešily otázku vymezení pojmu tržnice, případně, zda prostor u hraničního přechodu S. byl tržištěm či nikoli, což nebylo předmětem soudního přezkumu vymezeného žalobcem. Žalobkyně je soudu předložila až po lhůtě stanovené pro rozšíření žalobních bodů, soud tedy nemohl ani z jejich zmíněného obsahu dovodit rozšíření žaloby na skutečnost, že provozovna žalobkyně není umístěna na tržišti.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné /ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák./ nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné /ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák./, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédne. Skutkovým základem pro rozhodnutí kasačního soudu se tedy mohly stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před soudem, který vydal napadené rozhodnutí. Při svém rozhodování vycházel Nejvyšší správní soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, v rozsahu důvodů kasační stížnosti uplatněných dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnosti nelze vyhovět.

V kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tvrzenou nezákonnost spatřuje stěžovatelka v nesprávném posouzení právní otázky, zda zkolaudovaná provozovna umístěná v tržnici S. spadá do absolutního zákazu prodeje tabákových výrobků a lihovin. K tvrzené nezákonnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. konstatuje Nejvyšší správní soud, že tato spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Vztah mezi skutkovým zjištěním a právním posouzením lze charakterizovat tak, že jde o aplikaci právní normy na konkrétní případ nebo situaci.

Dle § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních, platného v době rozhodování dané věci, se pro účely tohoto zákona rozumí tržištěm volně přístupný prostor, kde dochází k nabídce a prodeji zboží nebo poskytování služeb, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky, pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb. Dle písm. e) téhož ustanovení se tržnicí rozumí vymezený uzavíratelný zastřešený nebo nezastřešený přístupný prostor, kde dochází k nabídce a prodeji zboží nebo poskytování služeb na místech pronajatých k tomuto účelu, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý

počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky nebo jednoduchými objekty, popřípadě pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb.

Dle § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, platného v posuzovaném období, je na tržištích, v tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu (stavební zákon) prodej tabákových výrobků a lihovin zakázán.

V daném případě je třeba na prvním místě vymezit prostor, ve kterém se stěžovatelčina prodejna nachází. Systematickým, logickým a teleologickým výkladem lze dovodit, že vymezení povahy prostoru, kde se prodejna nachází, přičkne rovněž povahu prodejny stěžovatelky. Aplikací § 132 odst. d) zákona o spotřebních daních lze vyvodit, že se v daném případě jedná o tržiště – splňuje aspekt volně přístupného prostoru, kde dochází k nabídce a prodeji zboží, jež je sestaven z určitého počtu prodejních míst (prodejen). Z přiložené fotodokumentace vyplývá, že v případě tržiště S. nešlo o vymezený uzavíratelný prostor, jde o prodejny umístěné u cesty, jež vede k hraničnímu přechodu. Ač byl celý areál tržiště S. stavebním úřadem v kolaudačním rozhodnutím vymezen jako tržnice, tento správní orgán použil pojem ve smyslu stavebního zákona, jež v daném případě nemá na posouzení povahy prostoru z hlediska zákona o spotřebních daních vliv. Je třeba ujasnit, že absolutní zákaz prodeje lihovin se vztahuje především na tržiště, tržnice a dále mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle stavebního zákona, tedy provozovny umístěné mimo tržnice a tržiště. Gramatickým výkladem viděno na prvním místě zákonného textu pojem tržiště již nevyžaduje dalšího zkoumání povahy prodejny, Nejvyšší správní soud tedy dovozuje totožný závěr o správnosti rozhodnutí žalovaného i jemu předcházejícího rozhodnutí, k jakému dospěl krajský soud. Není v posuzované věci smyslem vytrhovat povahu prodejny – kamenného obchodu – z prostoru, kde prodejna stojí, neboť povaha tržiště S. přisuzuje povahu prodejny, kterou nelze z dané lokality nijak (formálně či materiálně) vyloučit. Tomuto výkladu svědčí logický argument *a maiori ad minus*.

Ke kasačnímu důvodu namítanému ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost) Nejvyšší správní soud v kasační stížnosti neshledal důvody, proto se tímto kasačním bodem dále nezabýval, když toto tvrzení zůstalo pouze v obecné rovině.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační námitku dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jíž stěžovatelka napadá rozhodnutí z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, konkrétně vytýká, že není pravdou, že teprve při jednání krajského soudu přednesli žalobní bod směřující k posouzení otázky, zda prodejní prostor u hraničního přechodu S. – M. naplňuje znaky tržiště ve smyslu § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních. V žalobě je jasné uvedeno, že stěžovatelka namítala, že alkohol k prodeji nenabízela ani na tržnici ani na tržišti.

S ohledem na odůvodnění tohoto rozsudku ke kasačnímu bodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. priorita povahy prostoru před povahou prodejny, se jeví jako stěžovatelkou v žalobě uplatněné tvrzení nedostatečné k tomu, aby mohlo být pojato jako žalobní námitka. Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, aplikoval procesní ustanovení o lhůtě k podání žaloby, potažmo k rozšíření žalobních bodů, zcela adekvátně.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle ustanovení § 110 odst.1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, resp. mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu nepřiznal náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 23. listopadu 2006

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu